

2025-04-16

Ert Dnr: Ju2025/00414

Till Justitiedepartementet
103 33 Stockholmju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.l3@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Ändrade ersättningsregler för privatkopiering (Ju2025/00414)

Inledning

Stim är den största organisationen som bedriver kollektiv förvaltning av upphovsrätt i Sverige. Vi har fler än 110 000 anslutna musikaliska verk och förlag och förvaltar de ekonomiska rättigheterna till musikaliska verk för en världsrepertoar i Sverige. Som ett led i denna förvaltning tecknar Stim licensavtal avseende musikanvändning. Stim arbetar också för musikalisk mångfald och återinvestering i branschen. Stim är en av Copyswedes 14 medlemsorganisationer.

Stim har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter avseende ovan nämnda promemoria och ber att få anföra följande.

Konsekvenser av förslaget

En förändring i den internationella upphovsrättsförordningen gällande principen om s.k. ömsesidighet för privatkopieringsersättningen får till följd att den ersättning som idag utbetalas till svenska rättighetshavare ska fördelas till fler rättighetshavare och detta utan att motsvarande ersättningar i vissa andra länder kommer dessa rättighetshavare till del. Stim kan konstatera att den nu föreslagna lagändringen i kombination med den lagändring som är på väg att införas i svensk rätt till följd av den s.k. SevenOne.-domen¹ där en utvidgning av den krets av rättighetshavare som är berättigade till privatkopieringsersättning innebär att det blir en betydande påverkan på ersättningarna som dessa ser ut idag. Till detta ska även läggas det pågående lagstiftningsarbetet med flera förestående ändringar i systemet för privatkopieringsersättning som för närvarande bereds i regeringskansliet.

¹ Mål C-260/22, Seven. One Entertainment Group.

Den svenska hållningen i frågan där regeringen verkar för att EU-kommissionen ska presentera ett lagförslag för att kunna tillämpa ömsesidighet innebär att det finns insikt i vilken påverkan en lagändring skulle få för de kulturella och kreativa branscherna.

Stim delar bedömningen som görs i promemorian om att det aktuella förslaget riskerar att leda till att minskade ersättningar till svenska rättighetshavare. Att däremot kunna förutse effekterna på ersättningarna av det nu aktuella förslaget anser Stim för närvarande vara svårt utan att den nu föreslagna ändringen sätts i sammanhang med de förändringar i nuvarande privatkopieringssystemet som för närvarande bereds i regeringskansliet. Stim menar dock att det kan konstateras att förslaget, redan av de skäl som ovan anförts, riskerar att få betydande konsekvenser för både svenska och europeiska rättighetshavare. Stim vill därför framhålla att om det inte går att upprätthålla den balans som ömsesidigheten ger bör den svenska regeringen givet insikten av behovet för de kulturella och kreativa branscherna i stället se till att föreslå höjda ersättningar på privatkopieringens område för att kompensera rättighetshavarna som drabbas av den aktuella förändringen.

Marknadens möjlighet till anpassning av en ny ordning

Stim anser att ett ikraftträdande enligt det aktuella förslaget innebär att det blir en för kort omställningstid till en ny ordning. Stim vill därför framföra att ett ikraftträdande som sker längre fram i tiden bör övervägas. Utöver att organisationer och andra berörda aktörer ges förutsättningarna att göra de nödvändiga omställningarna finns också möjligheten att få se ett slutligt besked i ömsesidighetsfrågan inom EU innan omställningar görs. Till detta ska även adderas att som ovan anförts att givet de övriga förslag som för närvarande bereds i regeringskansliet är det viktigt att lagändringar, om möjligt, genomförs samtidigt eller i mycket nära anslutning därtill.

Stockholm, dag som ovan

Paul Stuart
Tillförordnad chefsjurist